

Paragraffer, de aller fleste Fæstemaal baade begynder og slutter, uden at Tyendeloven kommer til at blande sig i dem, og jeg vil udtale det Haab, at naar nærværende Lovforslag en Gang bliver ophøjet til Lov, det saa maa faa samme Skæbne som den gamle Tyendelov. Min Erfaring fra en 35-aarig Virksomhed er den, at naar Husbond og Medhjælper ikke kan forliges i det gode, saa kan de heller ikke i det onde, og jeg betragter det som af det onde, naar man skal til at anvende Tyendeloven overfor Tyendet. Naar Tyendeloven har været omtalt i den sidste halve Snes Aar, har man Fornemmelsen af, at det er mest som et Agitationsnummer. Jeg benægter aldeles ikke, at der i Ly af den gamle Tyendelov kan have fundet Misbrug Sted af Tyendet, men det er kun i ganske enkeltstaaende Tilfælde, og jeg betvivler, at det Lovforslag, der her ligger paa Tingets Bord, selv om det bliver omarbejdet, vil udrydde de daarlige Husbønder og det daarlige Tyende, og det er jo dog væsentlig dær, at Tyngdepunktet ligger.

Det foreliggende Lovforslag optræder væsentligt som en Beskyttelseslov, og det har jeg saamænd intet at indvende imod, men det forekommer mig, at saa skulde Sol og Vind deles lige, og jeg synes, at Husbonden bliver glemt enkelte Steder. Det kan der imidlertid tales om i det Udvalget, som jeg venter bliver nedsat: Det er jo ikke Meningen her at tage de enkelte Paragraffer op til Behandling.

Jeg finder, at der er en ret uheldig Sammenblanding af det myndige og umyndige Tyende i enkelte Paragraffer, og den højtærede Justitsminister har allerede fremdraget et Forhold, der nævnes i § 7. Jeg takker for den Oplysning, han har givet, at naar et umyndigt Tyende har Værelse sammen med et myndigt Tyende, maa der ikke findes Spiritus paa Værelset. Det fremgaar ikke af Lovforslaget, men det vilde være rart at faa saadant udtalt ret stærkt i Betænkringen eller, hvad jeg vilde foretrække, i en Paragraf. Det er jo da saa meget klarere.

Selve Lovforslagets Titel optager for saa vidt et nyt Ord i Sproget, som det kalder Tyendet for „Medhjælper“. Jeg skal saamænd ikke have noget derimod, det er et rent Etikettespørgsmaal. Jeg beklager, at det gamle Ord Tyende taber sin Borgerret i Sproget, og det gør det vitterligt. Baade Ordet Husbond og Tyende benyttes jo nemlig saa at sige slet ikke i daglig Omgangssprog, man hører aldrig et Menneske tale om Tyende, nej, man taler om Karle,

Piger og Dreng, og Ordet Husbond bruges jo heller ikke. Men naar Ordet Tyende nu forsvinder af Tyendeloven, er det ganske forsvundet. Naa, det er der jo ikke noget videre at sige til, den Slags Ting maa vi finde os i.

Der er nogle enkelte Uoverensstemmelser ogsaa i andre Paragraffer, som jeg nok kunde have Lyst til at spørge den højtærede Justitsminister om, for saa kunde man siden spare det i Udvalget. I Lovforslagets § 8, hvor der bestemmes om Rumforholdene for de Værelser, som skal anvises Medhjælperne, staar der i anden Linie: „Værelset skal rumme mindst 16 m³ for 1 Person, 25 m³ for 2 Personer og 8 m³ yderligere for hver Person over 2“, men saa kommer der et nyt Punktum: „Intet Værelse maa anvendes til Natteophold for mere end 2 Medhjælper“. Jeg er ikke klar over, hvad disse „yderligere 8 m³“ saa skal anvendes til, men det kan den højtærede Justitsminister sikkert give Oplysning om. — Jeg er glad ved, at disse Bestemmelser om Værelser Rumindhold er saa elastiske, at der ikke fordres nogen bestemt Loftshøjde. Der er nu bestemt, at et Værelse for 1 Person skal have et Rumindhold af 16 m³ og for 2 Personer af 25 m³, og det vil jeg anse for at være passende. Jeg husker, den Gang vi havde Polakloven til Behandling i Landstinget, at Venstres daværende Ordfører, Lund fra Abbed, udtalte sin Glæde over, at Bestemmelsen i Polakloven ikke kunde anvendes paa ham, for saa maatte han gaa hjem og rive sit Stuehus ned, for det var ganske i Uoverensstemmelse med de i Polakloven stillede Fordringer. Det risikerer vi ikke her, thi her fordres der kun et bestemt Kubikindhold.

Der er et enkelt Punktum i disse ret rigoristiske Bestemmelser i § 8, som jeg vil fremdrage, fordi det viser, at det slet ikke er saa let saaledes at generalisere alting. Der staar, at der skal være et Vaskestel i hvert Værelse. Jeg har set et Par meget store Nybygninger, hvor der i Værelserne var indrettet særskilte Rum til at foretage Vask i, nogenlunde som man ser dem paa vore Kaserner, lange Rum med Vandhane over et emaillet Vaskefad, eller det var maaske af Porcelæn eller Fajance, som kunde vippe rundt. Og denne Bekostning er nu rent spildt, naar der fordres, at der skal være Vaskestel i hvert Værelse. Det er et Eksempel paa, hvor vanskeligt det er at generalisere.

Endvidere forlanges der, at der til et Værelse i en Staldbygning skal „være en af Stalden uafhængig Indgang“. Dette berører jo særlig Staldkarlen, og